

Magyarországi Németek Napja

Idén kilencedik alkalommal került sor a Magyarországi Német Önkormányzatok Napjára, amelyet a kisebbségi önkormányzatok alakulásának évfordulóján, minden év januárjának második szombatján ünnepelnek meg a hazai németek.

A Kongresszusi Központban gálaműsort tartottak, ünnepi beszédet mondott Dr. Szili Katalin, az Országgyűlés elnöke. Hangsúlyozta, mindent elkövet azért, hogy a Parlament ismét tárgyalja a kisebbségi törvény és a választásokról szóló módosítást, valamint hogy a kisebbségek képviselői bekerüljenek a Parlamentbe.

A gálaműsor keretében adták át a magyarországi németiség legmagasabb kitüntetését három, a német nemzetiségért kiemelkedően tevékenykedő személyiségnek.

Az idei év kitüntetettjei:

Dr. Haán György (86) – Budapest. Germanisztikai tanulmányai után *Schwartz* Elmar professzor asszisztense lett a német nyelvészeti és népismereti tanszéken. Sokat ígérő tudományos karrierjének a háború hamar véget vetett. Volt gimnáziumi tanár, a népművelési osztály vezetője a Fővárosi Tanácsnál, tanárképző intézet igazgatója, amíg megtalálta a számára legmegfelelőbb területet: a nyelvtanítást felnőttek részére. 1957 után aktívan részt vett az idegennyelv oktatás kiépítésében. Főállásban az ELTE Idegennyelvi Továbbképző Intézetében dolgozott. Az Állami Nyelvizsga Bizottság tudományos munkatársa, majd a német szekció vezetője és a Bizottság helyettes elnöke lett. Ezzel egyidejűleg a TIT-nél is az idegennyelvi szekció elnöke volt. Számos cikket publikált és német nyelvkönyvet szerkesztett. 1998-ban megválasztották a Budavári Német Kisebbségi Önkormányzat elnökévé és a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának tagjává. A 2002-es választások során újra beválasztották a kerületi kisebbségi önkormányzatba. A még ma is aktív professzor minden évben zsűritagként vesz részt német nyelvi versenyeken, emellett a budaörsi passiójáték társszervezője.

Wache Jánosné, szül. Schulteisz Margit (67) – Komló. Több mint húsz éve kiemelkedő képviselője a német nemzetiségi zenekultúrának. A Baranya megyei Himesházán született: száj- és gombos harmonikás. Otthonról, a családból hozta magával a zenélést, a német zenekultúra szeretetét. A 70-es évek végétől kezdett újra szájharmonikázni, és kultúrcsoportokkal járta az ország német lakta vidékeit. Az 1980-as évek közepétől már gombos harmonikával is megjelent a színpadon. Több minősítő versenyen vett részt, melyeken kiemelték eredeti stílusát, dallamhűségét, a kiválasztott dalok magyarországi német jellegét. Fellépett országos svábbálokon, népzenei fesztiválokon, falünnepken, versenyeken. Rádiófelvételek és CD örökítik meg muzsikálását. Szívégye az ifjúság, részt vesz a komlói nemzetiségi általános iskolák táncoktatásában.

Franz Walper prelátus (75) – Csobánka. 1946-ban

Szili Katalin

Heinek Ottó

kitelepítették Németországba. Tanulmányai befejezése után 1952-ben pappá szentelték. A magyarországi németiség sorsa számára mindig fontos volt, magyarországi kapcsolatait mindvégig megtartotta és segített, amiben csak tudott: templomfelújításoknál, német nyelvű ima- és misekönyvek beszerzésénél. 1989-ben hazajött és folytatta papi tevékenységét a budapesti Németnyelvű Katolikus Gyülekezetben. Könyveket írt szülőfaluja történelméről, német nyelvű lelkipásztori tevékenységről, a mariazelli zarándoklatokról és a kitelepítésről. Egyik alapító tagja volt a magyarországi „St. Gerhards Werk” egyesületnek. A gyerekek és az ifjúság támogatását is fontos feladatának tartotta. Jelentős szerepe volt a pilisvörösvári Gradus Óvoda megalapításában és a nemzetiségi óvónők anyaországi továbbképzésének megszervezésében. A fiatalokat németországi katolikus ösztöndíjak elnyerésében támogatta. Walper atya német nyelvű miséket tartott és tart a budai hegyvidék számos településén és 1989 óta szervez lelkigyakorlatokat Leányfalun. A mariazelli zarándoklatok régi hagyományának újjáélesztője.

Az idei évben másodszer került sor a *Valeria Koch*-díj átadására, melyet az Oktatási Bizottság döntése alapján három magyarországi német középiskolás kapott meg kiemelkedő iskolai teljesítménye és nemzetiségi területen végzett munkája alapján, és egy frissdiplomás német nemzetiségi témában megírt kiváló diplomamunkájáért. A díjat a gálán *Bauernhuber* Andor (Herend), *Dénes* Helga (Lánycsók), *Szalai Virág* (Pécs), illetve *Elmer* Edina (Baja) vették át.

A gálaműsorban felléptek a kulturális fesztiválokon elismerést szerzett együttesek: az Országos Válogatott Ifjúsági Zenekar, a Roger Schilling Fúvószenekar (Paks), a Koch Valéria Iskolaközpont Gyermektánc csoportja (Pécs), a Solymári Német Nemzetiségi Ifjúsági Tánc csoport, a Villányi Ifjúsági Énekkar, a Kislódi Német Nemzetiségi Dalkör, Wiedner János gombos harmonikás (Kecel), a Földi-Deutsch duó (Sásd) és egy családi zenekar Herendről és Bándról. Felléptek továbbá a szekszárdi német színház művészei.

Képösszeállításunkban (balról jobbra) láthatják a kitüntetetteket, a Solymári Ifjúsági Táncegyüttest, a Kislódi Német Nemzetiségi Kórust, a Villányi Kórust, Wiedner Jánost, aki 100 éves gombosharmonikáján játszott és Kecelről érkezett, valamennyien a gálaprogramban nagy sikert arattak.

Bajtai László felvételei

